

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**

Van

Datum

28 oktober 2025

Referentie

54671676

Bijlagen

1. Rapport 'Verder vooruit:
Examencommissies in een
veranderend hoger onderwijs'

2. Aanbiedingsbrief

Intern afgestemd

IvhO

nota

Aanbiedingsbrief rapport 'Verder vooruit:
Examencommissies in een veranderend hoger onderwijs'

Aanleiding

Op 25 september 2025 heeft de Inspectie van het Onderwijs (inspectie) haar rapport getiteld 'Verder vooruit: Examencommissies in een veranderend hoger onderwijs' op haar website gepubliceerd. In dit rapport geeft de inspectie een geactualiseerd beeld van de examencommissies, aangezien het laatste rapport over het functioneren van deze commissies tien jaar geleden is uitgebracht. Met bijgevoegde brief biedt u de Tweede Kamer het rapport aan.

Geadviseerd besluit

Indien akkoord, verzoek ik u bijgevoegde aanbiedingsbrief te ondertekenen.

Kernpunten brief

- U zet het belang van examencommissies neer, beschrijft de aanleiding van het onderzoek (verkrijgen van een landelijk beeld) en de daarbij gehanteerde onderzoeksmethodiek.
- U geeft de aanbevelingen weer (in totaal 39 aanbevelingen voor de relevante actoren (besturen, opleidingsmanagers en examencommissies) en 2 aanbevelingen aan de koepels) en geeft aan dat de inspectie, gelet op het belang ervan, de aanbevelingen onder de aandacht van de instellingen en koepels van universiteiten en hogescholen brengt.
- U geeft de drie aanbevelingen aan OCW weer, geeft daarbij aan dat u er met in de inspectie over in gesprek zal gaan om vervolgens de Kamer in een reeds geplande brief medio 2026 (ofwel inzake de doorontwikkeling van het accreditatiestelsel, ofwel inzake medezeggenschap) te informeren over uw inhoudelijke reactie op de aanbevelingen die aan uw ministerie zijn gericht.

Kernpunten rapport

- De inspectie concludeert dat de meeste examencommissies op voldoende wijze invulling geven aan hun verantwoordelijkheid om vast te stellen dat studenten bij het afstuderen voldoen aan de eindkwalificaties. Hiermee doet de inspectie een uitspraak over de kwaliteit en naleving van de borging van de toetsing door de examencommissies.
- Tussen 2008 en 2015 verbeterden examencommissies hun functioneren. Sindsdien lijkt er in veel opzichten vooral sprake van continuïteit en slechts beperkte vooruitgang.

- De inspectie wil met dit rapport bijdragen aan een continue verbetering van de kwaliteit van toetsing in het hoger onderwijs en hoopt met dit rapport een nieuwe impuls te geven om de stijgende lijn weer op te pakken. Daartoe doet zij in totaal 44 aanbevelingen, waarvan 39 aan de relevante actoren van de instellingen (besturen, opleidingsmanagers en examencommissies), 3 aan de minister van OCW en 2 aan de koepels.
 - De aanbevelingen aan de relevante actoren van de instellingen vallen uiteen in zeven verschillende thema's:
 - Samenstelling, benoeming, bezetting en reikwijdte examencommissies;
 - Facilitering van de examencommissie en PDCA-cyclus;
 - Examinatoren;
 - Borgingsactiviteiten ten aanzien van toetsen;
 - Vrijstellingen en aangepaste routes;
 - Fraude en klachten;
 - Generatieve AI.
 - De drie aanbevelingen aan OCW betreffen:
 - het aan de examencommissie geven van een zwaarwegend adviesrecht op de OER ten aanzien van de onderdelen die raken aan de taken en bevoegdheden van de examencommissie,
 - het wegnemen van mogelijke twijfel dat de examencommissie een inhoudelijke check van het toetsprogramma moet uitvoeren, en
 - het toelichten/heroverwegen van het eigen onderzoek van de examencommissie als bedoeld in artikel 7.10, lid 2, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek.
 - De twee aanbevelingen gericht aan de koepels betreffen:
 - het stimuleren en faciliteren van kennisdeling over de rol van examencommissies bij onderwijsinnovaties en generatieve AI en,
 - het ontwikkelen van een richtlijn voor de facilitering van examencommissies.

Datum

7 oktober 2025

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

N.v.t.